

BLAGOJEVIĆ TRAŽI NOVO SUĐENJE

Author: [Katherine Boyle](#)

Bosanski Srbin koji je osuđen za Srebrenicu tvrdi da prvostepeni postupak protiv njega nije bio pravičan. I tužilaštvo i odbrana podneli su ove sedmice žalbu na odluku kojom su bivši oficiri vojske bosanskih Srba (Vojska Republike Srpske, VRS) – Vidoje Blagojević i Dragan Jokić – 2005. osuđeni za učešće u srebreničkom masakru.

Kao tadašnji komandant lokalne brigade VRS-a, Blagojević je proglašen krivim za pomaganje i podsticanje genocida zato što je 1995. pomagao pri ubijanju oko 8,000 bošnjačkih muškarca i dečaka iz zaštićene enklave UN-a. Jokić je pak proglašen krivim za pomaganje i podsticanje zločina istrebljenja, ubistva i progona. Osuđeni su na 18, odnosno 9 godina zatvora.

No, Blagojevićev advokat Vladimir Domazet izjavio je ove sedmice pred žalbenim većem kako njegov klijent zaslužuje novo suđenje. Rekao je da je sukob između Blagojevića i njegovog tadašnjeg advokata – Majkla Karnavasa (Michael Karnavas) – doveo do toga da prvostepeno suđenje bude nepravično.

Blagojević nije svedočio, a sudu je rekao da ga je Karnavas, koji je trenutno i predsednik Udruženja branilaca, „sabotirao“.

„Nije pripremio ništa što bi se moglo iskoristiti za moju odbranu“, rekao je Blagojević, koji je Karnavasa kritikovao i zbog odbijanja da se konsultuje sa njim prilikom imenovanja ko-zastupnika. „Nisam imao pravično suđenje pred ovim tribunalom.“

Blagojević Karnavasu nije dopustio ni da ga ispita kao svedoka, a pokušao je i da ga otpusti usred procesa.

Karnavas je, međutim, rekao da ga je Blagojević pitao da li bi, u zamenu za angažman u procesu, podelio svoj honorar s njim – što je ilegalna praksa. Advokat je kasnije povukao tu tvrdnju.

Domazet je optužbe za podelu honorara nazvao „teškim“ i „potpuno neistinitim“.

„Prekid u komunikaciji [između Blagojevića i Karnavasa] rezultirao je nepravičnim suđenjem, i nalaže prihvatanje [Blagojevićeve] žalbe“, dodao je on.

Blagojevićev sin, Aleksandar Blagojević, takođe se oštro usprotivio odluci sudskog veća. U elektronskoj poruci koju je samoinicijativno uputio IWPR-u, on je naveo kako je sukob između Karnavasa i njegovog oca rezultirao time da je Blagojević postao „puki bespomoćni posmatrač 'suđenja' koje se odigralo“.

Na drugoj strani, tužilaštvo je konstatovalo da sukob između Karnavasa i Blagojevića nije nužno rezultirao i nepravičnim suđenjem, rekavši da su oni razgovarali pre no što je slučaj dospelo pred sud, te da su tada diskutovali i o Blagojevićevom odgovoru na optužbe.

Ekipe Jokićevih branilaca rekla je da njihov klijent, bivši načelnik inženjerije pri lokalnoj brigadi srpske vojske, nije umešan u ubistva bošnjačkih muškaraca i dečaka iz Srebrenice.

Jokić jeste poslao tešku mašineriju da iskopa masovne grobnice za žrtve, ali je – prema rečima njegovog advokata Pitera Marfija (Peter Murphy) – samo radio svoj posao.

Marfi je Jokića opisao kao dobrog čoveka koji se zatekao u najgorim mogućim okolnostima, i koji nije sudelovao u masakru, jer je za ubistva saznao tek pošto su počinjena.

Stoga Jokić, po Marfijevim rečima, ne može biti kriv za pomaganje i podsticanje, pošto je bio samo naknadni saučesnik. Advokat je priznao da Jokić po Statutu Tribunala ne može biti optužen za to, ali je ostao pri stavu da nijedna druga optužba nije prikladna.

Marfi je sam ukop opisao kao „pitanje javnog zdravlja“.

„Da gospodin Jokić to nije uradio, neko drugi bi to morao da učini“, rekao je on. „Kako god da to nazovete, to je jednostavno bilo neizbežno.“

„Mora postojati crta koju [možemo] negde povući. Jedan protivzakonit čin postaje još gori ukoliko se javnost plaši da interveniše kako bi popravila situaciju.“

Obraćajući se žalbenom veću, Jokić je ukop žrtava nazvao svojom „ljudskom i oficirskom dužnošću“.

Rekao je i da se tokom rata borio protiv „negativnih pojava“, uključujući pljačku i nasilje nad Bošnjacima.

No, tužiocima su rekli da na suđenju nije predložena „ni trunka dokaza“ koja bi potkrepila tvrdnju da je Jokić postupio u skladu sa javnim interesom, dok su ukope okarakterisali kao „suštinski element zločina“.

Tužilaštvo je navelo da je Jokić odigrao ključnu ulogu u koordinaciji operacije ukopa, kao i u obaveštavanju ključnih osoba koje su odgovorne za ubistva.

Tužiocima su takođe napomenuli da ni Blagojeviću ni Jokiću nije izrečena dovoljno stroga kazna, tvrdeći da oni možda nisu bili glavne arhitekture masakra, ali da su svakako počinili teške zločine.

Domazet je pak rekao da je teško sporiti se oko primerenosti kazne, s obzirom da je čitavo Blagojevićevo suđenje bilo nepravično.

Međutim, rekao je i kako tužilaštvo odbija da prizna to da, iako je Srebrenica bila zaštićena enklava, UN nije sprečio 28. Armiju Bosne i Hercegovine da izvede napade na Srbe.

Domazet je rekao da je, zbog takve situacije, Blagojević sudelovao u vojnom, a ne napadu na civile. A za puko izvršavanje naređenja ne bi mu trebalo izricati tešku kaznu – dodao je on.

Marfi je rekao da je sudsko veće pri utvrđivanju kazne uzelo u obzir i Jokićeve postupke posle rata, napominjući kako je on pomagao pri razminiranju nekih područja, te kako je grupe Bošnjaka provodio kroz minska polja.

„Vi, uvažene sudije, raspolazete dugim, nagomilanim iskustvom rada u Tribunalu“, rekao je Marfi. „Do sada ste shvatili da optuženici koji izlaze pred vas predstavljaju veoma šarolik odabir ljudi. Svakako da je umesno razmotriti da li je okrivljeni kojim se bavite zla osoba koja je voljno sudelovala u zločinu ili je, kao što ponekad biva, u osnovi dobar čovek koji se zatekao u lošim okolnostima i koji je sada dospeo ovde.“

Datum izricanja žalbene presude još uvek nije utvrđen.

Katherine Boyle izveštava za IWPR iz Haga.

Location: Bosnia and
Herzegovina

Topic: Courtside

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/blagojevi%C4%87-tra%C5%BEi-novo-su%C4%91enje>